

Kálaad ábeê Pyêr nyé á cilə yé Isâ í dûgyá nə Pyêr ábeê yí

Shímun Pyêr, muud lwámá mə Yésus-Krîst wé nyə á cilə kálaad éga (1.1). Nyə á cilə okrîsten bêsh.

Wa kálaad éga dí, Pyêr nyə á ñgə lúmbali nə buud bwá á ñgə kyey nə waghuwo-waghuwo mínjíggulá Dø mə Yésus dí wá.

Bíl íciyá yâ kálaad éga bísə námé nda bílagá yâ kálaad mə Yûd (dág 2.1-8 nə Yûd 4-16).

Pyêr nyə á ka tâl icé í lésá byé ntúga:

- (1) A béda búúd, a mú ka báásulə méfúlú mə krîsten (1.3-21).
- (2) A mú bágulə íséy ná kuú njɔond mímbúwálú mí búúd mí ñgá bə nə ndí yí (2.1-22).
- (3) Mimbaúwálú mí du cágulə búúd bwá ñgə bwánd zíyé mə Krîst wá, bwá du ci né zíyé wəəng í ábúlə bə (3.1-18). Né ndeeé, Pyêr ka ñgə bësa nə mimbaúwálú myɔɔng né Krîst ñgə bə kú leel zə nacé Zembî ñgə ná fwo jísəw nə zhwoog buud bwá bág fwo dág cug.

Kálaad éga jí nə bíl íciyá búúd o Yésus bwé búl gwág nywa yí:

- (1) Cwámba nyə a mə yə shé isâ byêsh í jélá nə kwíínd yí (1.3-4).
- (2) Jwâw ñgwûd dásə mísh má Cwámba dí nda mimbu tóóshin, mimbu tóóshin nda jwâw ñgwûd (3.8).

Məbádá

1 Mə Shímun Pyêr, lwaá nə *muud lwámá mə Yésus-Krîst, mə wá mə cílá kálaad éga. Yésus-Krîst, Zembî wúsú nə Cagye wúsú nyə á má sá nə jø lâm je né, bóól búúd bwá lágúg némá bûgá í njúl nə mbií mfíi bûgá jísú jí nə ndí yí. Buud bœng wá mə cílá kálaad éga wá.

2 Kélə bí é ñgə kə shwóg nə mpülə Zembî nə Cwâmba wúsú Yésus yí í bûlug kwádulə bí ibwâdán, í bul sá nə bi bág ná shée.

Cug krîstén mə jslá nə cugəyí

3 Mpugá nə Cwâmba nyə á má yə shé isâ byêsh í jálá nə kwíind shú ná shé ñgág nə cugə cug í yé Zembî gúmá yí. Nyə á yə shé isâ byoøngá ñkûl Zembî nyéd, sálə nyə á má sá ná shé mpúg Zembî muud nyə a jôw shé yé; nacé Zembî nyə a jôw shé nə zhíi á mænkənawá mé nə jø fûlú jé.

4 Mænkənawá nə jø fûlú jé joøng wá í á sá ná shé biig mæma ísâ nyə á kaag yí, isâ byoøng bí nə mæma mfíi shú dásád. Nyə a sá ntó shú ná, ja bí mæ bií mæma ísâ byoøng yí, bów-bôw ísâ í ñgá wá mælwaagawo shí ga dí yí í bág kú ná nyinjə julə bí, mæfûlú mán mæ yídagá bæ nda mæfûlú mə Zembî.

5 Nacé ntó, wágá ñkul nyín nyésh ná, nda bí mû nə bûgá ná, bi kwáduléj jø fûlú bûgá joøng dí, bí kwádulə fwámé mpúyá,

6 bí kwádulə kuú njøond á dûlə mpu bii lâm, kwádulə zény kélə shwóg tøo jí tøo jí, kwádulə kændulə lâm wá Zembî,

7 kwádulə mæcøy mæ omínyøñá nə omínyøñá, bí kwádulə cœelí cœelálə bûúd bësh.

8 Nəcé, jø məfúlú məni, bí mé ká bə nə mwo má ñgə kwíduli kúdúlíg ii, mwé wé má é sá ná bí bág kú du báág məbwâ, bí yidá ñgə kə shwóg nə shwóg ñgə mpu Cwámba Yésus-Krîst fwámé mpülə.

9 Mpugá né jø mafúlú məni, muud cûgé nə mwo yé, jisə nda muud má yə mísh a ka ñgə bwówulə zhií bwówulə bwówulág yé, a má wusa né Zembî nyə á shí fúb nyə, yîl nyə *misám myé mí ayág.

10 Gwé wé má cí nə bí ná, bwaang, wágá nkul né njúwúlú Zembî nyə a jôw bí yí, nə féeishulə nyə á féeish bí yí, bí ñwág byo nə məjilə. Bí mé ká sá ntó, bí nda bá bwelə bufa mábôwhd.

11 Ntó, Zembî mû bəgashi bí zhií né sáñ kálə nyíi faan á kandugə kandugə má Yésus-Krîst, Cwámba nə Cugye wúsúd.

Obúghla bwájelá nə nada nə njúgúlá bwá á ñwa yí

12 Gwé wé jí né, mə bá du báásulə bí isâ íni tœem bə né bí mə bwey mpu byo, bí mə bwney námá nada nə búbólé bí á jíig yé.

13 Mə dág né jisə mpwogé né, té má jisə ná wa banda ga dí yí, mə dág báásulə bí isâ byɔɔngâ, bí bág kú wusa ménýúul.

14 Nəcé mə ñgə mpu né mə wál bá zə wú banda dəɔŋgád, Cwámba wúsú Yésus-Krîst nyə á má lwó mə ntó.

15 Mə e wá nkul né bí bâg du téduga ísâ byɔɔngâ ja jésh, tœem bə ja í bá bə mə mə kyey yí.

Njúgúlá má Pyêr wúsə búbólé njúgúlá

1:11 2Tm 4.18; **Cugye:** 2.20; 3.18; Tit 3.6 **1:12** Yûd 5 **1:13** té
mə ñgá ná cugə wa nyúul mishwun dí yí: 2Kr 5.4 **1:14** 2Kr 5.1;
2Tm 4.6; Yuá 21.18-19

16 Sá á sá né bí mpúg nda Cwámba wúsá Yésus-Krîst má bá nyiŋgə zə nə ɻkul ná. Mpugá né ja sá á yə bí njíggálá woɔŋg yí, sá á shígé ɻgə bwiiŋ bí miláŋ bùúd bwá á té nə milúu né ndeé bwá mpu shín táág myá. Jísə né sá á dág cé ícwámba jé nə mísh mésú.

¹⁷ Haaw, nyə a lág gúmé nə milwané mí ŋgé zhu wá Zembî Sóóŋgá. Nyə a lág byo ja kél lá ící mé Zembî á milwané í á cí nə nyə né: «Mwân abábə waamá óga; nyádí wá lâm wâm wêsh wúsá yé.»

18 Sé óga sé á gwág kál dɔɔŋgú í ɳgé zhu gwôw joŋ
dí ja sánón sé á bə mbúmbáŋ Zembí nyə a féésh víid.

*búúd o mícúndád. Í bul jala ná bí kéndág mísh íciyá bywoŋgád nacé bísa shú dúnád nda lámba í ḥág gwê yídágád yí, í gwê ntó ná ndeé kə wóós ja ácén-cení a kündé mán má bá feen bí məŋkenya mílámád yí.

20 Fwogá tééd bwey mpu ná, micilyá mí búúd o
mícúndé mírá Kálaad Zembí dí myá, mí á shígé ḥgə
zhu mítadágá mí búúdud.

21 Nəcé, kú nə təo cúnđá má Zəmbî ñgwúd í á bwelé zhu téđágá má műúdud. Njí, buud bwá á du cúnđə jíné má Zəmbî dí wá, Nkjéñké Shíshim wá nyə á du sá né bwá cúnđág.

2

Oyíigüli o máshüigâ bwá bá bá

¹ Njî, *buud o mícúndé wâ mëshiigâ bwé á shí námé du bë kúl búud *Izuréyêl dî. Oyíiguli o mëshiigâ bwé bá námé du bë bídí gwoongud. Bwé bá zë në bòw-bòw mínjíigálá mí agwílyá buud, zë

1:16 Mat 17.1-8 **1:19** Sôm 119.105; Rom 1.2; 13.12; 1Pr 1.10-11

1:21 2Tm 3.15-16 **2:1** Yüd 4-13 **2:1** Mat 7.15

ŋgə nyíngal myo na gwoonj dí nyima. Bwá bá kə nə ibəmb byáj nə ndee kə shwána Mása wáy nyə á wá lal-lal tāŋ shú ná bwá bág fəlí yé. Ntó, bwé mú bá leél jéx kú bwey.

² Buud ŋkí bulya bwá é bę ásíy-s̄iy wáy wɔɔnjg, kuú njɔɔnd wáy í mú sá nə cug krîsten í bág sâ cóögá.

³ Oyígguli o măshiigâ bəəŋgá, nda bwá ŋgə s̄o məzhií mēsh nə bwá bág nə zhwog məbii ná, bwá é du zə nyúg bí nə mikaand mí măshiigâ shú ná bwá díyá nə b̄i. Mpugá ná intúgálí byáj í má bwey bə, Zembí wál bá zə jaŋgəla bwo.

⁴ Mpugá ná Zembí nyə a shígé jagulə *wáéŋgales bwá á sá *sám wá; nyə á wusə bwo Taratar dí. Búsə feedyá nūŋ kál yídágá í bül bə nə kəlúd yí, bwá ŋgə bwánd sémbýé mílésú.

⁵ Nyə a shígé námá jagulə búud ó ayág. Nyə á ntí məma mpən̄ áyíyáág zə jaŋgulə búud bwá á bə kú bísh nyə wá, nyə á baagulə nji bóól búud zaŋgbá bénəŋ *Nówe, nacé Nówe nyə á du cündə nə buud bwá bég tátelí má Zembí.

⁶ Zembí nyə á jaŋgulə miŋgwála myâ Sódom nə Gomor, a cumbal jígal myo nə kuda, mí bə ífi. Nyə á Iwó yuug cínəŋg ná buud bwá dágúg, bwé mpu ná, mwôw mé ŋgə zə má, nyə abúle jagulə búud bí kú bísh nyə wá.

⁷ Nji, nyə á feemashi Lót, tátelí muud nyá áshígé du bə nə shëe nə dágulə ásíy-s̄iy búud o íngwúmbú bwá á ŋgə sá yé.

⁸ Nacé tátelí muud mə Lót ja nyə á du cugə nə

buud bœøng yi, nyø á du dág isâ bwé á du sá yi, a du gwág byœøng bwé á du lás yi: í á du bø nyø lâm á tátelí yed ii, cûgá jwôw dêsh.

9 Na mæ lwó sá ná, buud bí nø gwôgôgé nø Zembî wá, Zembî mæ mpú du tí yîl bwo mákugulud. Nji, a ñgø táág osôol ó mábôw nø a bá jugashi bwo jwôw lá sémyéy mílású.

10 Buud bwá bá bul bwëma nø intágálí byœøng wá, í bá bø bœøng bwé ñgø bç bów-bôw íyéésh yâ milâm myáj, bwé ñgø sá isâ í shwôñ wá, bwé ñgø mpyêny jiya ícwâmba mæ Zembî wá.

Buud bœøng bûsø buud ó ímämî, bûsø nø mpyaam, bwé cûgé nø ifwaas nø zhwog gûmá mæ Yésus, bwé yida *lás nø gwo bwaasúlø mpu.

11 Í njúl nø wæéngæles bwé ntø bwo ñkûl dî, bâsø inkácid cø bwo; njî báá bwá ádé jág lás nø gûmá joøng mísh mæ Cwâmba dî.

12 Buud bœøng bûsø nda ocûdú wâ jugá, ocûdú bwé dø byêl nø bwé bá biil máláámbûd nø ndeé bwé bwoo wá. Sá bwé ampûyé yi, bwé lás nø gwo bwaasúlø mpu. Bwé bá námá du yø shwiý lá ócûdú, bwé bwoo námá nda ocûdú,

13 í mú bá bø bwo myána shú ólflingâ báj. Bwé gwág shweesh nø bwé dág sá ísâ yâ bów-bôw íyéésh byáj mpwó-mwásé izhuluñ. Bwé ñgø zhwiimbya nø mëshiigâ máj. Ja bwé zé ídina bín dí yi, bwé zé sá ísâ í shwôñ, zø wá bí mélwaagħuwo ídínad.

14 Mâj mädágya mësø ayaas nø ayaas; bûsø kú bwæle káád sálø mísám; bwé ñgø shiig buud bwé afwóyé mpu mínjíggulá wá nda búúd bwé du shiig

óshû nə mədə ñgwéye dí ná; myáj mílâm mí á má janawo nə yéésh mábii; búsə nə məzhúŋgálú má Zembí ícag byáñjád.

15 Bwá má lágə fwámé zhíí kə cwagwa bç zhií mə Balaam mwân má Bosor, muud nyə á gwág nywa sála ólflíngi shú ná a ɻwág myána cínoŋg yé.

16 Nji Balaam nyə a shí bwëma nə məŋkondug nəcé məlwâ mé moŋg. Myɔolú jakáás í á láš nə kél lá múúd shú ná í culashi múúd micúndá sóolágú íkás yé woŋg.

17 Oyííguli o mëshiigâ bøøŋg búsə nda məncwuŋ mí kú nə məjúwó má, námá nda miŋkúdú mí dø fánda bändawo gwów ntó nə ndeé mí shín nyiŋgə ciima nə ɻkw̄ mpu nda nyw̄ myá. Ján jiya í bá bə kúl yídágú jísé nə kəlúd yí.

18 Bwé dø kə nə məma míkaand mí njúl ocwúd kə dø shiig búúd bwé má shín faam nə bwé bëegyá nə misém wá, nyiŋgə dø kə nə mbeeé íwíimbaág yâ mənyúúl máj, nə ásíy-sîy, dø kə shiig bwo nə ndí nda bwé dø shiig óshû nə mədə ñgwéye dí ná.

19 Oyííguli o mëshiigâ óni bwé ɻgə kaag buud cug füllí í njúl bâj bwémefwó, asíy-sîy má ɻwa bwo məlwaa. Nəcé muud yésh jisə lwaá á sá í má ntø nyə ɻkul yí.

20 Mpugá nə buud bwé má mpu Cwámba wúsú nə Cugye Yésus-Krîst fwámé mpu wá, bwé má faam nə yéésh ísâ í nyeeé yâ shí mishwun. Nji, bwé ká nyiŋgə kə wá mənyúúl ísâ byøøŋgád bwé bíd nə í ntøg bwo, cé bwé é tâw yí ié jág nyiŋgə bul bôw, ntø cé bwé á fwo bə bwé tél yí.

21 Í á nywá bul jëla shú dánj dí né bwé jíg nda mpu fwámé zhíí, nda bë né bwá shîn mpu mpándí má Zembî *búúd ḡ lwámá bwé á kala bwo yí né ndeé bwé mú yida myaas mpándí nyøøng.

22 Ntó ji né, sâ ñgwól mpwokwoond ñgá mpu ci yí í mé bwëma në bwo. Ngwól mpwokwoond ji né: «Mpyê má nyiñgë dë ígwííle byé,» ñkí ntâg né: «Ikuú ñgá námá shîn gusa, a má nyiñgë kë bídëga íshwáfad.»

3

Jwâw má Cwâmba í bá wóós

1 Yé óshwé bâm má búl ceeel wá, kálaad ábeé më cilálë bí wá éga. Tôo kálaad ashúshwóogú dí tôo nyíga dí, më ñgë ceeel gwûmashi bí mitádágá, bí bág në fug nyísé né sâj yí.

2 Më jií né bí téédágág íciyá *búúd ḡ mícúndá ḡ Zembî bwé á ci yág yí, bí téédëga námá mpándí má Cwâmba në Cugye wúsú *búúd ḡ lwámá bwé á kala bí yí.

3 Í bul jií né bí téédágág fwo mpu ná, ja mwâw mâ ñgee máshíné má cug ga má bá wóós yí, buud ḡ cöogú bwé bá zë në cöogú jáj zë ñgë sá ísâ në milúu myáñ.

4 Bwá bá námá du ci né: «Igaá né nyë á kaag ná a bá nyiñgë zë? Ká ñkaagá nyøøng í á má ka shúghala ñgow? Odâ bwé á má ñgë shîn yë isâ í njúl námá njí nda í á ñgë bwey bë tééd mâtéédálé má shíd ná.»

5 Ja bwá lás ntó yí, bwá wusa ná, í á bə yág ná, njí Zembí nyə á ci ciyá yí, joŋ la gwówí mú bə, məndəlú má mú némá bə, má ɳgá zhu mágjúwód.

6 Mágjúwó námá wá Zembí nyə á balan nə ndî má; nyə a sá ná shí a yág nyésh í jaŋgwog mágjúwód ná ndeé isâ í shí byésh í mú jéę.

7 Ná ndeé, nə ciyá jé ɳgwúd nə ɳgwúd jøəŋgû, Zembí má tâl joŋ nə məndəlú mága nda kulú ná a bá ntí kuda zə jaŋgulə byo jwôw lá sémbé mílsá, jwôw búúd bí kú bísh nyə wá bwá bá jéę yí.

8 Yé óshwá bâm má bül ceeel wá, ɳkúmba sá bí má jála nə bə kú wusa yí jísə. Jwôw ɳgwûd dásə mísh má Cwámba dí nda mimbu tóóshin, mimbu tóóshin nda jwôw ɳgwûd.

9 Bóól búúd bwá ɳgə téðuga nə Cwámba ɳgə neela nə sál sá nyə á kaag yí. Mbô! Nyə aŋgê nə neela. A ɳgə yida bə nə jísów nə bî, nyə acéélé nə bí bóólágá bí jímbúg. A ceeel nə bí bêsh bég nə fwála mə cénd kuú njøond.

10 Nacé, jwôw má Cwámba í bá zə wóós nda júwâl í du zə ná. Jwôw døəŋgû, joŋ í bá sá məma ncíndá, í mú jímb. Isâ í joŋ byésh í bá bumb ɳgwile í mú shín nyé. Shí nə misóólágá mí shí í bá shín jíga*.

11 Nda í ká bə ná isâ byøøng byésh í bá shín nyé ná, téðágágá mbií búúd bí má jélá nə bə yí! Kuú njøond wún nə gúmá bí má yé Zembí yí í jélá nə bə nda Zembí mə céel ná.

12 Bí má jélá nə ɳgə bwánd jwôw má Zembí nə

3:5 Mat 1.6-9; Heb 11.3 **3:6** 2.5; Mat 7.11-21; Mat 24.37-39 **3:8**

Sôm 90.4 **3:9** 3.15; 1Tm 2.4 **3:10** 1Te 5.1-2; 1Pr 4.7 * **3:10**

Bóól bwá ci ná: «í ábúlé ná kwo bə», bóólágá ná: «ye í é bá ná kwo bə e?» **3:12** Iza 60.21; 1Kr 6.9; Mbá 21.1, 27

məjiḡwa ná í léél̄g wóós, jwâw joŋ í bá bumb
ηgwíl̄e, isâ í joŋ í mú nȳe nə məgwô má ηgwíl̄e
wɔɔŋg yí.

13 Sá ηgə bwând joŋ lu gwów á gúgwáan nə shí a
gúgwáan nda nȳe á kaag ná. Cínəŋg wé isâ byêsh í
bá bə nda tátelí mā Zembî mə jíi ná.

Bi o mpú dₙ dág

14 Gwé wá mā cí nə bí ná, yé óshwá bâm mā búl ceeł
wá, nda bí ηgá bwând jwâw dəəŋg ná, wágá ηkul ná
í bâg zə kwey bí bi njúl kú nə cúcwán lú mábwam,
kú nə sá á jumág mísh mā Zembî d̄i, b̄inóŋ nə sh̄e.

15 Mpugá ná Cwâmba íshé ηgə bə kú lámuša nəcē
á ceeł cug búúd. Sá *mínyəŋhá íshé Pwôl nȳe á cilə
námá bí wé cí. Mā búl ceeł nȳe, á jí nə f̄ug mā Zembî.

16 Gwé námá wá á ηgá cilə ókalaad b̄é b̄esh d̄i kál
á ηgá lás lésú isâ impwûd íga yí. Nji, okalaad b̄é
b̄oŋg bí nə bíl íkákál bísə ηkí kwowula gwágáləd
yí. Ikákál byɔɔŋg wá í ηgá bə ná, buud bí nə jág nda
fwo mpu mínj̄igálá wá, bwé ηgə kwííŋg byo, námá
nda bwé ηgá kwííŋg bíl íkál í Micilyá ná. Sóolúgú wáŋ
wɔɔŋg í bá jaŋgulə bwo.

17 Bi bâŋ oshwá bâm mā búl ceeł wá, mə mā kewuli
bí óni. Bi ó ka bey ná buud búsá kú bísh mācę̄ wá
bwé bâg julə bí cwaḡwálə wáŋ bwé ηgá cwaḡwa
niid. Bi ó bey, bí a bá wú kál bí mā jéla nə tōw nə sh̄im
yí.

18 Yidagá ηgə w̄y, mpáam mā Zembî nə mpúyá
mpüłə Cwâmba nə Cugye wúsú Yésus-Krîst d̄i.
A ηwág gúmá tééd kíkidíga kə wóós kandugə á
kandugə. Amen.

3:15 3.9; Rom 2.4 **3:17** Yûd 24-25 **3:17** Mak 13.5; 1Kr 10.12;

1Pr 4.7 **3:18** 1.11

Kálaad Zembî : Sə, á Gúgwáan New Testament in Makaa

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Makaa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Makaa

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

d1606f4a-0ada-5be8-9b44-23b40e4b3495